

Vergaderjaar 2020–2021

24 587

Justitiële Inrichtingen

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 784

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR RECHTSBESCHERMING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 oktober 2020

In mijn brief van 13 maart jongstleden informeerde ik u over de maatregelen die ik trof om verspreiding van het coronavirus binnen de justitiële inrichtingen tegen te gaan.¹ Op 29 mei kon ik u melden dat veel van die maatregelen werden versoepeld of opgeheven.² Nadat de maatregelen eind mei zijn versoepeld zijn er in de zomermaanden slechts enkele justitiabelen besmet gebleken. In de afgelopen weken zien we echter een toename van het aantal besmettingen. Op 5 oktober verbleven zeven justitiabelen als gevolg van een besmetting in quarantaine. Deze ontwikkeling en het aangescherpte kabinetsbeleid maken het noodzakelijk om opnieuw enkele maatregelen in te voeren. In deze brief informeer ik u hier over.

Huidige maatregelen Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)

Binnen DJI worden naast de RIVM-richtlijnen een breed scala aan maatregelen ingezet in de strijd tegen het coronavirus. Een van de belangrijkste maatregelen is het inkomstenproces, waarbij een gedetineerde bij binnenkomst acht dagen in quarantaine wordt geplaatst. Als er in deze periode geen corona-gerelateerde klachten zijn opgetreden, kan een justitiabele deelnemen aan de programma's binnen de inrichting. Bezoek vindt, na een gezondheidscheck, plaats achter plexiglas. Bezoek van ketenpartners vindt zoveel mogelijk digitaal plaats. Ook het contact met de advocatuur vindt bij voorkeur digitaal plaats met dien verstande dat als de advocaat of justitiabele aangeven fysiek te willen overleggen, dat mogelijk is.

Aanscherping maatregelen

Het kabinet heeft recent de richtlijn afgegeven voor groepsgroottes van maximaal 30 personen binnen en 40 personen buiten. Vanzelfsprekend

¹ Kamerstukken 24 587 en 25 295, nr. 763.

² Kamerstukken 24 587 en 25 295, nr. 768.

hanteert ook DJI inmiddels deze richtlijn. Dit betekent dat alle inrichtingen activiteiten als luchten, arbeid, bezoek en gebedsdiensten binnen deze richtlijn organiseren.

Mondkapjes

Op dit moment gebruiken medewerkers van DJI (medische) mondkapjes in specifieke situaties in de inrichting, zoals bij fouilleren en bij het contact met een justitiabele met een vermoedelijke besmetting. Het gebruik van mondkapjes door justitiabelen is op dit moment niet toegestaan, uitgezonderd bij het vervoer.

De actuele, landelijke richtlijn is dat het dragen van niet-medische mondkapjes dringend wordt geadviseerd in publieke binnenruimtes. Ondanks dat de inrichtingen van DJI formeel niet tot een publieke ruimte behoren, heeft DJI besloten om het gebruik van niet-medische mondkapjes door medewerkers en bezoekers van justitiële inrichtingen voor specifieke situaties dringend te adviseren. Het gaat daarbij om het dragen van mondkapjes bij knooppunten binnen inrichtingen (zoals de entree en loketfuncties) en wanneer medewerkers in nauw contact komen met groepen justitiabelen, bijvoorbeeld tijdens de recreatie. DJI heeft hiertoe besloten omdat juist medewerkers en bezoekers frequent in en uit de inrichtingen gaan en ondanks de genomen maatregelen het virus toch mee naar binnen kunnen nemen.

Vooralsnog wordt het gebruik van niet-medische mondkapjes door justitiabelen niet geadviseerd. Allereerst vanwege de veiligheid binnen de inrichting: het is voor medewerkers van DJI belangrijk om justitiabelen te kunnen identificeren en om, op basis van hun gelaatsuitdrukkingen, hun gemoedstoestand in te kunnen schatten. Daar komt bij dat nieuwe justitiabelen bij binnenkomst reeds acht dagen in afzondering zijn geplaatst. Zowel tijdens deze acht dagen als daarna worden zij continu gemonitord op klachten.

De directeur van een inrichting kan bij wijze van uitzondering justitiabelen aanraden, vragen of verbieden om een mondkapje te dragen.

Verlof tbs-klinieken en jeugdinstellingen

De opleving van het virus vraagt om een zorgvuldige afweging tussen het minimaliseren van het risico op besmetting en de noodzaak van verlof in het kader van de behandeling. Om besmettingsrisico's in de inrichtingen te beperken worden de mogelijkheden om met onbegeleid verlof te gaan ingeperkt. Doelgericht onbegeleid verlof ten behoeve van resocialisatie (zoals werk en onderwijs) gaat door. Onbegeleide verloven die niet direct gericht zijn op de resocialisatie doelen worden opgeschort.

Detentiefasering en verlof (Z)BBI/BBA en ISD³

In maart zijn alle verloven opgeschort om het in- en uitgaande verkeer te verminderen. Gezien het belang van de voortzetting van re-integratietrajecten treft DJI maatregelen om te zorgen dat alle justitiabelen in de (Z)BBI/BBA en ISD die een vorm van verlof of detentiefasering hebben niet in contact komen met andere justitiabelen binnen de inrichting. Vooralsnog is de verwachting dat daarmee zowel de re-integratie, als de veiligheid en gezondheid binnen de inrichtingen zoveel mogelijk geborgd zijn.

³ (Zeer)Beperkt Beveiligde Inrichting, Beperkt Beveiligde Afdeling en Inrichting voor Stelselmatige Daders

Reclasseringsorganisaties

Bij de uitvoering van taakstraffen wordt het uitgangspunt dat intakes digitaal worden afgenomen. Voor wat betreft de groepsgrootte werd de richtlijn van maximaal 30 personen bij interne projectplaatsen al aangehouden. Voor de interne projectplaatsen wordt het gebruik van mondkapjes door werkmeesters en werkgestraften nu dringend geadviseerd.

Voor toezichthouders is de richtlijn voor cliëntcontact aangescherpt: de basisregel is dat toezicht digitaal plaatsvindt. Face-to-face contact vindt alleen plaats daar waar dat echt nodig is, namelijk bij risicocliënten en cliënten waarbij de reclasseringsmedewerker het gezien de risico's noodzakelijk acht (bijvoorbeeld bij een terugval in verslaving).

Monitoring

Het aantal besmettingen binnen de justitiële inrichtingen is tot op heden relatief laag. Dat wil ik graag zo houden. De ontwikkelingen in het land worden uiteraard nauwgezet gevolgd. Op basis daarvan wordt gewogen of deze gevolgen hebben op de inrichtingen van DJI. Mochten aanvullende maatregelen nodig zijn dan zal ik uw Kamer hierover informeren.

De Minister voor Rechtsbescherming,
S. Dekker